

КАРТА НАСЕЉА ЗЕМЉЕ ПАВЛОВИЋА
ИЗ 1604. ГОДИНЕ

Организована научна истраживања насеља и становништва у јужнословенским земљама услиједила су након познатих Цвијићевих упутстава за проучавање села у Србији (1896.) и Босни и Херцеговини (1898.). Резултати ових добро припремљених истраживања публикују се од 1902. серијом књига под насловом „Насеља Српских земаља”, а од 1922. године под измијењеним називом „Насеља и поријекло становништва”. Највећи број дијела ове серије су монографије о преданим цјелинама које представљају највредније стваралаштво Цвијићеве антропогеографске школе. Наводимо само дјела са територије Босне и Херцеговине:

- Трифковић, С: *Вишеградски Сџари Влах*, 1903.
Дедијер, Ј: *Билећке Рудине*, 1903.
Ђурић-Козић, О: *Шума, Површ и Зујци у Херцеговини*, 1903.
Трифковић, С. и В: *Сарајевска околина*, 1908.
Дедијер, Ј: *Херцеговина*, 1909.
Милојевић, Б: *Куйрешко, Вуковско, Равно и Гламочко поље*, 1923.
Рађеновић, П: *Села парохије Крњеуше у Босни*, 1923.
Рађеновић, П: *Бјелајско поље и Бравско*, 1925.
Карановић, М: *Поуње у Босанској Крајини*, 1925.
Филиповић, М: *Височка нахија*, 1928.

Карановић, М:	<i>Саничка жуџа у Босанској крајини, 1930.</i>
Филиповић, М:	<i>Боровица, 1930.</i>
Филиповић, М:	<i>Вогошћа и Биоча у Босни 1930.</i>
Рађеновић, П:	<i>Унац, 1948.</i>
Филиповић, М:	<i>Гласинац, 1950.</i>
Шобајић, П:	<i>Дабарско поље у Херцеговини, 1954.</i>
Филиповић, М:	<i>Рама у Босни, 1955.</i>

Треба истаћи да је само до 1925. године, када је одржан XI конгрес Међународне географске уније и образована Комисија за истраживање сеоских насеља, било објављено већ 10 монографија насеља и поријекла становништва.

Бројна историјска, географска, економска и демографска истраживања становништва и насеља у публикованим дјелима нису у потребној мјери картографски илустрована па то отежава брзо и ефикасно њихово коришћење.

За овај скуп учињен је покушај да се на основу података пописа из 1604. године које ми је љубазно уступио проф. Милан Васић, изради карта насеља Земље Павловића. У свих 9 нахија (Вишеград, Вратар, Хртар, Бродар, Осат, Добрун, Олово, Борач и Студена) Кадилука Вишеград, Босанског Санцака, од 773 насеља било је могуће на топографским картама у крупном мјерилу идентификовати 278 насеља. Испоставило се да и основна топографска карта 1:25 000 није била довољна да се открију сви топоними за села која припадају појединим нахијама па је било потребно користити и пописе становништва из 1895. и 1953. који садрже називе и за засеоке. Очито је да је требало предузети за довршење ове карте детаљнија истраживања топонима на плановима крупног мјерила – катастарским картама 1:6250 израђеним за вријеме аустроугарске владавине и савремено израђеним катастарским плановима 1:2500 у претходних 50 година.

ЛИТЕРАТУРА:

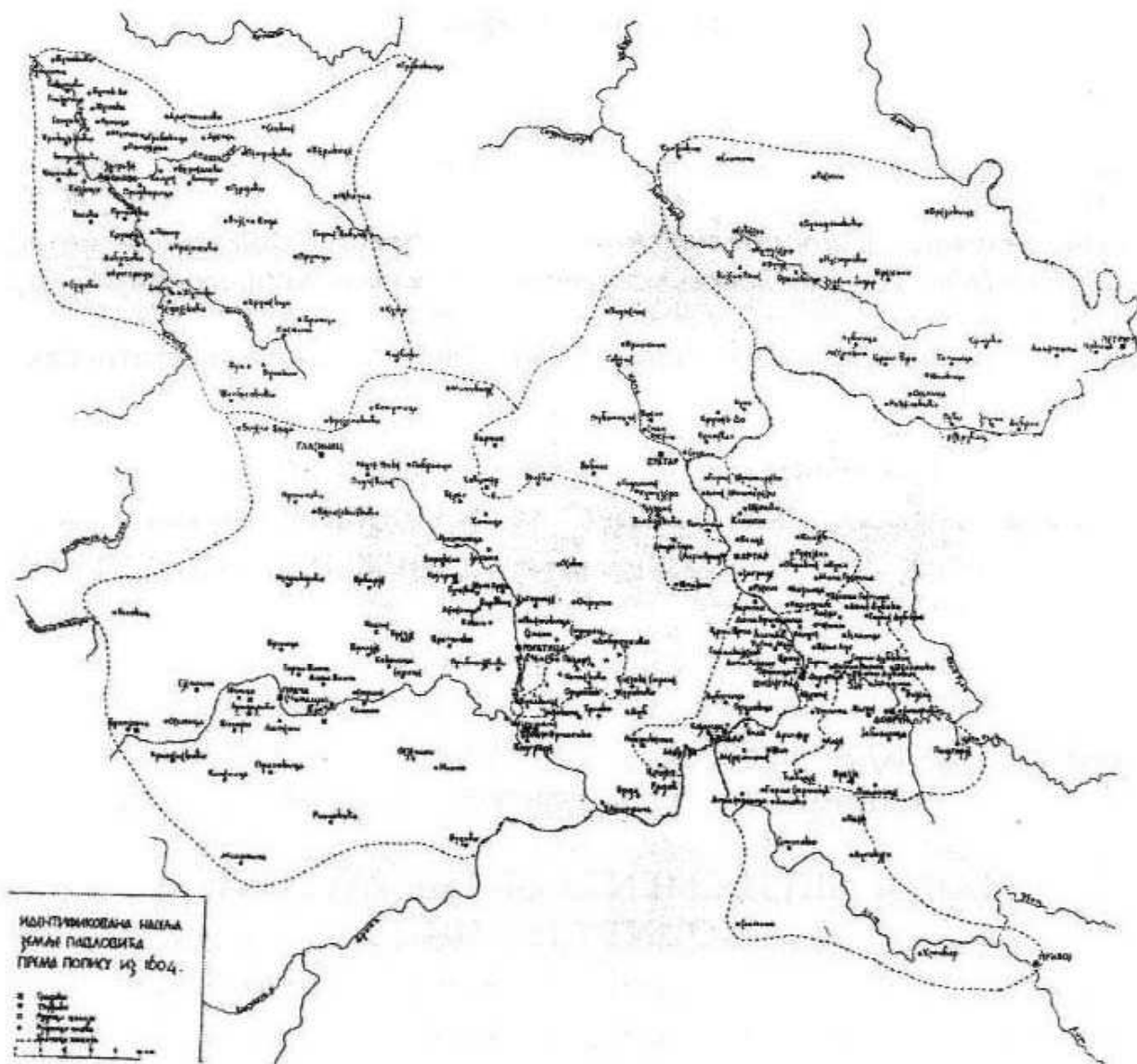
- Opširni popis Bosanskog sandžaka iz 1604. godine*, Sv. I/1, I/2, II, III, Sarajevo, 2000. godine
- Главни резултати пописа живљелства у Босни и Херцеговини од 22. априла 1895.* Издава Земаљска влада за Босну и Херцеговину, Сарајево, 1896.
- Попис сѣлановништва 1953*, књига XIII, Савезни завод за статистику, Београд, 1959.

MILOŠ D. MIŠKOVIĆ

MAP OF SETTLEMENTS OF THE PAVLOVIĆ'S
COUNTY IN 1604

Summary

The map of the settlements of the Pavlović's county was made according to 1604 Bosnian sanjak census figures. It was possible to identify only 278 settlements on the topographic maps out of 773 recorded settlements in nine administrative units - provinces. The map will be finished after the analysis of the cadastral plans 1:6250 and 1:2500.

Карту доносимо и на унутарашњим странама корица - форзец.